

„Edinost“

zhaša enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati nanj. Na naročbe brez priložene naročnine se urava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Edinosti je moč

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst..

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcijski lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Tru.

Usodno vprašanje.

Nočemo nositi vode v morje, nočemo povdarjati, kako je češko vprašanje hkratu avstr. vprašanje v eminentnem zmislu te besede. Ali morda nikdar nismo še tako živo občutili, da je češko vprašanje tudi slovensko vprašanje nego občutimo sedaj, neposredno pred sestankom državnega zbora, ko je odločbe zastopnikov naroda češkega zavisno, da-li bo centralni parlament sploh deloval.

Najbolj pereče vprašanje — skoro bolj pereče nego naš domači prepir, in to hoče nekaj reči — je namreč sedaj v Slovenih vprašanje: ali naj Slovenci ostanejo na strani Čehov tudi v slučaju, da se ti poslednji odločijo za obstrukcijo? Vse javno menenje v nas se sedaj najintenzivneje bavi s tem vprašanjem, kar je v dokaz, kako živo se zavedamo vsi usodnosti koraka, za katerega se bomo morali odločiti. Čehi stoje sedaj na križpotju. Ako Čehi kretno na pot obstrukcije, odločiti se bomo morali tudi mi: ali za pot načela solidarnosti s Čehi, ali pa za pot oportunitizma. Usodno vprašanje in baš zato, ker je usodno, je tudi naravno, da gredo menjenja v nas jako navskriž, kar je razvidno iz pojavov v novinah.

Mi smo pridno beležili izjave v našem novinstvu glede na to vprašanje. Glasilo naših posl. »Der Süden« je izjavilo na decidan način, da mi, v svojem prekernem položaju, ne moremo čakati, da se popred reši češko vprašanje; da ob poznanih razmerah v deželnih zborih, v katerih so slovenski zastopniki v manjšini, mi nikakor ne moremo pogrešati centralnega parlamenta, ker je le-ta jedino mesto, na katerem moremo braniti svoja prava; najmanj pa da bi ga mogli pogrešati sedaj, ko se imajo rešiti razna gospodarska vprašanja — vzlasti ono druge železniške zveze s Trstom —, ki so življenskega interesa za nas. Nadalje je bil izjavil »Süden«, da bi bilo brezparlamentarno vladanje za nas pogubno, ker nam je birokracija — ki bi bila ob takem vladanju vsemožna — prek in prek sovražna. Iz teh razlogov je izjavilo rečeno glasilo s vso jasnostjo in odločnostjo, da Slovenci in Hrvatje ne moremo slediti paroli obstrukcije.

Takoj za tem se je oglašilo glasilo slovenskih konservativcev, »Slovenec«, v istem zmislu in je rotilo Čeha, naj se ne odločijo za obstrukcijo. Potem se je neki rodoljub v »Edinosti« najodločneje izrekel proti obstrukciji, naglašuje, da smo dovolj že žrtvovali ideji solidarnosti s Čehi, in da ne moremo več čakati, ako se nam stanje ne poboljša vsaj v toliko, da bomo mogli čakati. Tej izjavi v našem listu neposredno je sledila jako rezka izjava nekega drugega rodoljuba, ki je dokazoval, da bi bil to politično nemoralen in neodpusten čin, ako bi v najkritičnejših trenutkih zapuščali svoje stare in zveste zaveznike. To da bi se britko maščevalo nad nami. Dalje je v tem listu posegel v razpravo znani hrvatski publicist Đanko Politeo s pomembnim člankom, ki se je odločno izrekel proti obstrukciji in je dokazoval, da obstrukcija ima zmisel le za stranke, ki so v manjšini, a da je naravnost nezmislno, ako stranka, ki je v večini, tira obstrukcijo. Politeo je povdarjal, da obstrukcija bi bila pogreška, ali še večja pogreška bi bila, ako bi se Hrvatje in Slovenci dali zavesti v to, da bi zapustili Čeha. Politeo je pozival Čeha in Jugoslovane, naj ostanejo zvesti načelu solidarnosti in naj se z drugimi strankami desnice združijo na pozitivno delo.

Velezanimiv članek je priobčil »Slov. Narod« od minolega četrtega pod zaglavjem: »Čehi in Slovenci«. Jedro izvajanj dunjskega dopisnika je: da ni zameriti Čehom ako se odločijo za obstrukcijo, kar le-ta je le pro-

dukt naših političnih razmer. Ako Čehi vidijo, da si v okvirju desnice ne morejo priboriti svojih pravic, pa tudi niso dolžni, da bi skupinam večine na ljubo spreminjali svoje principe in taktiko. Krivično je, ako desničarske stranke apelirajo na Čeha, mesto da bi zahtevale od vlade, da odtegne Čehom razlog za obstrukcijo. Ako Poljakom in Nemcem nič do kardinalne točke lastnega programa, ako nikakor nočejo pritisniti na vlado, da izvede ravnopravnost, potem je Jugoslovanom v dolžnost, da v prihodnjih bojih stoje na strani Čehov!

Kakor razvidno, sta stališči Politea in člankarja v »Narodu« prav blizu: stranke na desni naj store vse možno, da Čehom ne bo trebalo v obstrukcijo; ali solidarnost med Čehi in Jugoslovani re sme trpeti, ako tudi pride do obstrukcije!

To stališče je tudi naše. Povdarjamo pa, da danes ne govorimo v nikogar imenu, ampak je to le enunuciacija uredništva. Mi smo za vstrajanje na strani Čehov. Prostor nam ne dopušča, da bi tu obširneje utemeljevali to stališče svoje. Saj to nam tudi ni bil namen, ker smo, označivši navskrižja v menjenih hoteli le dokazati, kako usodno je za nas vprašanje: ali s Čehi ali brez njih? Le toliko moramo povdariti, da nam naše stališče narekujejo najprej simpatije, izvirajoče iz sorodstva krvi, in prepričanje, da se ne smemo izneveriti načelu solidarnosti; ali narekujejo nam je tudi pomisleki, izvirajoči iz oportunitizma. Naše trdno prepričanje je namreč, da bi, zapustivši Čeha, izgubili stare, ne da bi pridobili novih zaveznikov. Mi vsaj ne moremo verjeti, da bi v novi konstelaciji, ki bi navstala po popolnem osamljevanju Čehov, naša slovenska delegacija kaj pridobila na moči. Bojimo se marveč, da bi izgubila še ono malo ugleda, ki ga je imela dosedaj, in baš zato, ker je bila zaveznica Čehov!

Ne pozabimo, da Čehi so in ostanejo: a) faktor, ki šteje in bo štel vedno bolj in b) da so zvezani z nami po ideji enakopravnosti, ki je edina resnična za naš obstanek. Res je sicer, da pozitivno so Čehi premalo storili dosedaj za izvedenje tega načela v naših pokrajinah. Ali življenske koristi za nas je že dejstvo samo na sebi, da — so, ker že njih obstanek sam na sebi veže moč nasprotnikov naših. In takov faktor naj bi zapuščali mi in sli tja, da skočimo v — temo, ne da bi vedeli, kje je dno? Pridružujemo se torej izjavi člankarja v »Slov. Naroda«: »Res je, da smo v stiski, a pomagati si moramo iz nje tako, da si z rešilno akcijo ne prizadenemo še večje škode, ki se ne bi dala reparirati, kakor se da poškodovana železniška proga«.

Ponavljamo pa: da je govorilo tu le uredništvo tega lista.

Politični pregled.

TRST, 5. maja 1900.

Iz deželnih zborov. Deželni zbor Nižjeavstrijski je včeraj odobril nekaj zakonskih načrtov gospodarskega značaja.

V deželnem zboru Češkem je namestnik odgovarjal na interpelacijo posl. Dvořáka o omejevanju pravic združevanja železniškim uslužbencem od strani uprave državnih železnic.

V deželnem zboru Kranjskem je posl. Šubic utemeljeval nujni predlog, podpisan od vseh poslancev, s katerim se nalaga dež. glavarju, da primernim potom sporoči cesarju najudanejši čestitke vojvodine Kranjske o priliki njegove sedemdesetletnice. Potem je posl. Hribar poročal o proračunu deželnega zaklada. Skupna potrebačina za leto 1900 ša 3,018.813 kron, skupne pokritje 299.813 kron, nedostatek torej 2,718.776

kron. — V pokritje tega nedostotka naj se pobira 40% priklada na užitnino od vina, mošta in mesa, 40% priklada na vse direktne davke, doklada 30 K od hektolitra opojnih tekočin (likerjev), 2 K od hl. piva itd. Generalne debate sta se udeležila posl. Luckman in poročevalec posl. Hribar. Potem se je začela specialna debata.

Cesar Fran Josip v Berlinu. Kakor smo že poročali včeraj v brzojavkah, se je naš cesar Fran Josip pripeljal ob 10. uri predp. na Potsdamski kolodvor, kjer sta ga pričakovala cesar Viljelm in princ Henrik, dočim so se ostali principi uvrstili v počastno stotnijo. Cesar Viljelm je imel uniformo avstrijskega generala. Ko se je približal vlak, jo cesar Viljelm salutiral, vojaška godba je zasvirala marš k prezentiranju in nagnili so zastavo. Ko se je vlak ustavil, je šel cesar Viljelm k salonskemu vozu. Cesarja sta se pozdravljala zelo pristrčno. Podala sta si roke ter se ponovno poljubila. Oba sta bila otem gologlava. Po predstavljanju spremstev je cesar Fran Josip pozdravil navzoče generale. Godba je zasvirala avstrijsko cesarsko pesem in naš cesar je obkorakal počastno četo. Cesar je govoril delj časa s prestolonaslednikom. Potem sta se cesarja podala v cesarsko sobo. Šest minut po 10. uri sta se veličanstvi odpeljali v grad. Občinstvo je navdušeno klicalo »urá«. Na vsej vožnji po bogato okrašenih ulicah je ljudstvo burno pozdravljalo cesarja. Z oken so mahali z rutami. Ljudje so klicali »hoch« in »eljen« (!). Ob Brani-borskih vratih so zadonele fanfare. Pred salovokom so stali občinski odborniki in mestni svet. Prvi župan Kirschner je pozdravil cesarja Frana Josipa, prijatelja treh prvih cesarjev novo ustale Nemčije, ter se mu zahvalil za posebno milost, da je s svojim obiskom počastil slavnosti proglašanja polnoletnosti prestolonaslednika. Slavil ga je kakor vladarja Avstro-Ogerske, s katero je Nemčija združena kakor sosedja ter sprijateljena vsled skupnih koristi; naglašal je miroljubnost cesarja ter želel, da bi bilo bivanje v Berlinu blagotonošno zanj in za njegove narode. Cesar Fran Josip je odgovoril, da se zaivaljuje na pristrčnem pozdravu ter da ga veseli prelepi sprejem. V tem da vidi nov dokaz, da nerazdružljive vezi, ki ga družijo z nemškim cesarjem, tu in v avstrijskih narodih nahajajo vsele odmeve. Prosil je župana, naj sporoči Berlinčanom cesarjev srčni pozdrav in zahvalo. Tri gospice so izročile cesarju krasen šopek, a hčerka županova je prečitala prigodno pesem Ernsta Wildenbrucha. Cesarja sta nadaljevala vožnjo. O spomeniku Friderika Velikega so zagrmel salve baterij. Pred gradom so defilirali polki in cesarja sta stopila v poslopje.

V gradu so cesarja pozdravile cesarica Avgusta Viktorija in princezinje. Na gradu vihrala avstrijska in ogerska zastava.

O poludne je bil dejeuner v ožjem rodbinskem krogu. Ob poluosmih zvečer je bilo galakosilo v galeriji slik v gradu. Tu je izustil cesar Viljelm naslednjo napitnico:

»Teško mi je najti primernih besed, da izrazim Vašemu veličanstvu svojo in svojega naroda hvaležnost za ta novi dokaz prijateljstva. Tudi če bi našel in znal zvezati najznačilnejše besede, ne bi zadostovale, da izrazim vse občutke, ki me navdajajo danes.

Usta morajo molčati, kadar govori sree celokupnega naroda. In sree tega naroda bje danes za Vas, kakor še ni bilo nikdar za koga drugega. Radost Berlinčanov velja danes, bolj nego komu drugemu, prevzvišeni osebi Vašega Veličanstva, velikemu in modremu vladarju. Moj narod vidi v Vašem Veličanstvu zvestega prijatelja, vernega zaveznika mojega pok. pradedu, mojega pok. očeta, prijatelja in zaveznika mojega. Danes

ste izvolili priti, da tudi zastopniku — četrtega roda ponudite neprecenljivi zaklad svoje ljubezni, svojega prijateljstva. A s tem obiskom je Vaše Veličanstvo tudi pokazalo svetu, kako trdna in varna je zveza, katero ste nekega dne Vi, Veličanstvo, sklenili z mojim pok. dedom in z italijanskim vladarjem.

Zares, ta zveza ne pomenja le jedinstvi v temeljnih namerah; ona je postala tudi zgovoren izraz čutstvovanja narodov, v katerih zavesti je pojm zveze pognal globoke korenike. In kadar bijejo srea narodov v soglasju, katera moč jih zamore razdružiti? Skupne koristi, skupno čutstvovanje, skupno veselje in žalost vežejo trdno zvezane naše tri narode.

Tej naši zvezi, da-si mnogokrat zasme-hovani in kritizirani, se je posrečilo v dobi dvajset let, da je ohranila mir našim narodom; sedaj pa se jo končno priznava kakor zaščitnico svetovnega miru. Moj narod se klanja v hvaležnosti pred najmodrejšim in najspoštlivejšim monarhom.

Jaz se svoje strani mislim, da ne pretiravam, če rečem, da danes pač v vsej nemški zemlji ni očetovskega srea, ki bi bilo globlje ganjeno od mojega, ko prosim Vaše Veličanstvo, da izvolite mojemu mlademu sinu podeliti svoj blagoslov, ki naj ga spremlja na njegovih potih.

Izražuj čute mojega naroda, svoje rodovine in svoje lastne čute, kličem: Njegovo Veličanstvo Fran Josip urá, urá, urá!

Cesar Fran Josip je odgovoril: »Ganjen v globočino duše, se zahvaljujem Vašemu Veličanstvu na pristrčnih besedah, zahvaljujem se na sprejemu ter čutim živo hvaležnost za sprejem, ki mi ga je priredila prestolnica Vašega cesarstva. Srečen sem, da sem mogel videti, kako se mi je izpolnila želja, ki sem je gojil že dolgo časa, da sem zamogel priti ter stisniti roko Vašemu Veličanstvu v krogu Vaše družine. Nerazdružljivo prijateljstvo, ki naju veže, je dragoceno dobro za najini državi, za najine narode. Naša zveza, razširjena po zvestem sodelovanju našega spoštovanega prijatelja in zaveznika, njegovega veličanstva kralja italijanskega, tvori mogočen branik miru.

Gojé velikansko in blagotonošno delo, katero sem imel veliko srečo ustanoviti s pomočjo slavnega Vašega starega očeta, pridobili ste si nevenljivih zaslug. Zaupajoč v nadaljevanje najinega prijateljstva, vzdigam čašo na zdravje Vašega Veličanstva cesarice in kraljevske družine. Slava!»

Ruski car in Moskva. V svojih refleksijah o zadnjem bivanju carja v Moskvi pišejo ruski listi, kako se je car o svojem bivanju v Moskvi — po ruskem običaju — poljubljaj se svojimi slugi. Vsem se je zdelo, da se povrnujo časi stare patrijarhalne Rusije. Nekaj globoko ganljivega je v tem povratku v prošlost, a zopet nekaj, kar povzdiga dušo in jo napolnjuje z vero v bodočnost. Govori se, da je močna roka Petra Velikega navela Rusijo na drugo pot. Temu pa ni tako. Genij Petra Velikega je uvel Rusijo v rodbino evropskih narodov, ne Rusija je ostala Rusija in ni se spustila s prvotnega pota. V Petrogradu upravljajo državo, v Moskvi pa bje žila ruskega življenja, v Moskvi čuva narod-junak silo in moč ruskega carstva. Dokler bo ruska država, Rusija bo v Moskvi. Carja je privela v Moskvo želja k svojemu narodu. A kaj more biti veličastnejega, nego ako car in narod v noči ustajenja molita k carju vseh carjev za dobro države. Kaj more biti veličastnejega od velike ljubavi, ganljive v svoji jednostavnosti, ki družji gospodarja in podanika? Ne, take minute, tako zaključujejo ruski listi svoje refleksije — se ne pozablajo, o njih bodo pripovedovali očetje deci, a deca unukom.

Nemiri v Makedoniji. Te dni se je poročalo iz Skoplja, da so oboroženi Arnavti napadli našega konzula v Skopju, g. Para, ter da so ga, in le s težavo, rešili kavasi, (osebni stražniki), ki so ga spremljali. Tudi avstro-ogerskega konzula v Prizrendu, gosp. Rappaporta, da so napadli Arnavti ter ga prisilili, da je moral zapustiti Prizrend. Oba da sovražijo zato, ker je razširjena govoreca, da sta obadva začela akcijo proti bivšemu valiju Kosovskemu, Hafusu paši.

»Pol. Correspondenz« pa javlja na temelju avtentičnih poročil, da je bila ta vest popolnoma izmišljena.

Tržaške vesti.

Mestni zbor. Danes je imel mestni zbor svojo tretjo redno sejo. Na dnevnem redu je bila slovesna obljuba mestnih svetnikov in volitev župana in podpredsednikov. Navzočih je bilo 52 izvoljenih svetnikov. Ko je konstatiral starostni predsednik dr. Mojzes Luzzatto sklepčnost, ustopil je c. kr. namestnik v spremstvu c. kr. namestništvenga svetnika Jettmarja ter, zavzemši predsedniško mesto, prečital prisežno formulo, s katero obljubljajo mestni svetniki zvestobo cesarju in strogo izpolnjevanje mestnega statuta, na kar je vsaki svetnik, poklican po alfabetičnem redu, storil obljubo z besedami: Kakor mi Bog pomaga.

Po tem činu se je oddaljil c. kr. namestnik.

Prej nego se je prešlo na drugo točko dnevnega reda, stavil je mestni svetnik Cesare Combi nujni predlog, da se podeli meščanstvo v tej seji prostieljem dru. Scipionu Sandrinelli-ju in nekaterim drugim (štirim ali petim) mestnim svetnikom. Nujnost predloga je bila sprejeta jednoglasno in istotako jednoglasno je bilo podeljeno meščanstvo prostieljem.

Na volitvi župana in podpredsednikov je bilo oddanih po 52 glasov. Dr. Scipion Sandrinelli je bil izvoljen županom s 50 glasovi, dr. Mojzes Luzzatto I. podpredsednikom s 36 glasovi (10 glasov je dobil dr. Spadoni, 6 glasovnic je bilo praznih), Edgard Raseovich II. podpredsednikom s 40 glasovi (8 glasovnic praznih, 4 na različna imena.) Vsaki se je zahvalil takoj pa volitvah. Dr. Sandrinelli je naglašal v svojem zahvalnem govoru, da ga posebno veseli zaupanje, ki se mu je skazalo kakor novincu, dočim je navada, da se na taka mesta postavljajo možje, izkušeni v javnem življenju. To zaupanje mu nalaga posebne dolžnosti ter obljublja, da bo stavljal vse svoje moči javnemu blagru na razpolago, da bo vsikdar čuval svobodo in jednakost ter da bo neupogljiv v brambi zakona, naših pravic in javnega napredka. Staviva mestnega sveta mu daje jamstvo, da bodo vsi delovali v prid dežele, vsaki po svojem prepričanju. Spoštoval bo prepričanje vsakogar, ali vsem je v dolžnost, da delujejo za skupni cilj, to je, za moralno in materialno dobro preljubljenega Trsta. Tudi podpredsednika sta se primerno zahvalila, ne da bi se bila doteknila narodnih in političkih momentov.

Županu so čestitali vsi svetniki razun svet. Dompierija; prvemu podpredsedniku Luzzattu vsi razun členov Democrației in Slovencev, drugemu podpredsedniku vsi razun Slovencev.

Ko je dr. Venezian glasoval za župana, je nastal na galeriji hrup. Vpilo se je »Ev-viva Venezian, Fora Venezian, Abbasso la camorra, Evviva Raseovich, Evviva Banelli«. Hrup je trajal dolgo časa, zbok česar je vladni zastopnik stopil k predsedniku ter mu nekaj prišepnil, na kar je podpredsednik opomnil galerijo blizo, tako-le: Zadosti ste dali duška svojim čutom, ne silite me, da bi moral v tem slovesnem trenutku uporabiti sredstva, katere mi dovolja statut, kar bi sicer moral storiti, četudi s težkim srcem. Na to je navstal mir.

Ko je glasoval dr. Dompieri za družega podpredsednika, so začeli na galeriji tuliti nekako po živalski. Pal je glas: Fora Carlo! Z druge strani pa: Mascalonzi, stupidi, maccachi! Sploh je galerija postopala po nje stari znani navadi. Po seji se je novoizvoljeni župan v slavnostni kočiji odpeljal z obema podpredsednikoma na namestništvo. Pred namestništvom je bila zbrana velika množica, ki je župana burno pozdravljala.

Ali ste ga čitali, današnjega »Piccola« namreč?! Prosimo, čitajte brzojavke o vsprejemih v Berlinu, in smejali se boste prav

od srea. Ali pazno morate čitati, ako hočete zaslediti, kako tržaški list slika paralelo mej vsprejemom, ki so ga Berolinci priredili cesarju Franu Josipu, in onim, ki so ga priredili princu Neapeljskemu, zastopniku kralja italijanskega. Kdo da je na boljem po tej paraleli, ki rezultira iz brzojavk »Piccolovih«, ali cesar Fran Josip ali princ Neapeljski, tega seveda ne treba praviti. Da pa na bo mislil kdo, da pretirujemo, ali si celó iznišljamo, hočemo nekoliko citirati iz »Piccolovih« brzojavk. Že v nadpisu brzojavkam o vsprejemu našega cesarja stoji »Entusiasmo tiepido« (mlačen entuzijazem). Na ulici »Unter den Linden« je bila »la folla piuttosto scarsa« (bolj pičila množica). Prihod obeh cesarjev na »Pariser platz« so naznanjali »in modo vero dire poco imponente, cosicché è mancato affatto quell' effetto solenne che avrebbe dovuto far scattare l' entusiasmo«. (Ni bilo ti-stega efekta, ki bi razvnel entuzijazem.)

O vsprejemu prince Neapeljskega pa stoji v poročilih »Piccola«: »Lungo il percorso, l'enorme folla acclamando freneticamente, gridando hoch, acclamando il principe e l'Italia, agitandi fazzoletti e cappelli. L'imperatore e il principe di Napoli, che discorrevano animatamente, salutavano sorridendo«. (Ogromna množica je vsklikala frenetično, vsklikaje »hoch«, in je pozdravljala prince in Italijo, mahaje z rutami in klobuki. Cesar in princ Neapeljski, ki sta se pogovarjala živahno, sta pozdravljala smehljaje se.)

Sedaj veste: Berolinci so ves svoj entuzijazem rezervirali za — prince Neapeljskega!! Nad »Piccolom« je menda že to prokletstvo, da mora biti tudi v najresnejših stvareh — neslan!

II. koncert Kubelik. Mladi češki violinist Kubelik priredi nocoj ob 8. uri zvečer svoj drugi koncert v občinskem gledališču. Ne moremo lepše priporočiti vsakomur, kdor le more, da gre poslušat divnega umetnika, nego da konstatiramo dejstvo, da sam »Piccolo« priznava, da so na vsprejodu točke tako težavne, da se jih po smrti slavnega Paganinija noben koncertist ni upal lotiti v javnem koncertu. Izvrševanje Kubelkovo imenuje isti list čudovito in elektrizujoče; isto je povsaj pravice pridobilo mlademu »českemu« umetniku priimek »Paganini redivivus«. (Sedaj se je »Piccolo« namreč premagal toliko, da je povedal svojemu občinstvu, da je Kubelik Čeh.)

Oseba dohodnina. Redno zasedanje prizivne komisije za Trst in okolico se je zaključilo 3. t. m. Po dovršenih posvetovanjih se je predsednik, dvorni svetnik in finančni ravatelj Oton vitez pl. Zimmerman, iskreno zahvalil članom za njih marljivo in vspešno sodelovanje.

Vsega vkup se je v minolem zasedanju razpravljalo v 14 glavnih sejah in treh sejah posebnega odseka o 1056 prizivih proti odmeri osebarine za minolo leto.

Knjige »Matice Hrvatske« za leto 1899. so došle ravnokar in jih člani morejo dobiti pri čuvaju »Slovanske Čitalnice« (Ulica S. Francesco 2.)

Z naših sodišč. Včeraj sta bila na tuk. deželnem sodišču obsojena: 49-letni I. P. iz Komna zaradi goljufije v 4 mesece težke ječe in 20-letna služkinja M. P. iz Št. Petra zaradi tatvine v 3 mesece težke ječe.

Kontumacija proti psom. Ker je od zadnjega slučaja steklosti minila predpisana doba treh mesecev, je mestni magistrat z današnjim dnevom dvignil kontumacijo proti psom.

Najdeno. Na poti na Prosek je nekdo našel včeraj vrečo žvepla ter jo shranil na inspektoratu na Proseku.

V bolnišnico so spravili včeraj 64-letnega mizarja Andreja Puherja iz Kanala, ker se je bil na delu težko poškodoval.

Aretiranje. Pol. nadzornik Schubert je včeraj v starem mestu aretiral 24-letnega dninarja Hermana Lazariča iz Trsta, ker je baje v neki prodajalnici v ulici Areata ukradl nekaj obleke.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 16.0, ob 2. uri popoldne 19.0 C. — Talakomer ob 7. uri zjutraj 758.9 — Danes plima ob 3.4 predp. in ob 4.40 pop.; oseka ob 7.24 predp. in ob 1.40 popoldne.

Slovansko pevsko društvo naznanja, da se vaje za pevce vrše ob torkih in petkih. Začetek ob 8½ uri zvečer.

Pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah priredi jutri, v nedeljo dne 6. maja t. l., po dovršenem običnem zboru, pevski

večer v dvorani »Narodnega doma«. Prijatelji petja dobro došli!

Še enkrat opozarjamo, da jutri ne bo veselice v Rocolu.

Pevsko društvo »Zvon« na Opčinah je svojo veselico, naznanjeno za dan 10. junija, odneslo na dan 8. julija t. l. in sicer zato, ker se bo dne 10. junija vršila veselica bratskega društva »Kolo«. »Zvon« istega dne ne »zapoje«, ker želi »Kolu«, da bo brez ovire »teklo« k sv. Jakobu ter tam »mazalo« sreča milemu narodu svojo s krasno slovensko pesmijo.

Vesti iz ostale Primorske.

× Stavka v Karpanu. Iz Labinja poročajo, da je uprava rudnika v Karpanu dobila iz centrale na Dunaju nalog, da za sedaj ustavi vse delo ter zapre rudnik. Te dni že objavijo to naredbo.

× Odškodnina za svinjsko meso uničeno zaradi svinjske kuge, je določena za mesec maj po povprečni tržni ceni na 1.10 K od kilograma.

× Pevsko in bralno društvo »Dom« na Repentabru priredi v soboto dne 11. maja ob 8. uri zjutraj »romarski izlet« na sv. Goro pri Gorici. Odhod točno ob 8. uri zjutraj na voze preko Vipave v Gorico. Pred odhodom bo sv. maša na sv. Repentabru. V soboto zvečer bo na sv. Gori sv. blagoslov (litanijs), na katerem bo pelo društvo »Dom«. V nedeljo dne 12. maja bo ob 8. zjutraj slovesna sv. maša na sv. Gori, katero bo daroval naš vel. gospod župnik Slavec. Pri maši bo pelo tudi gornje društvo »Dom«. Potem bo odhod iz sv. Gore. V nedeljo popoldne na povratku preko Vipave, bo sv. blagoslov v Rihemberku, na katerem bode pelo zopet društvo »Dom«. Voznina stane tje in nazaj 2 kroni. Kdor se misli udeležiti izleta, naj naznani to Štefanu Ozbiču na Repentabru vsaj do nedelje 6. maja. Kakor se sliši, bo udeležba iz Repentaborske občine in okolice velika. V slučaju slabega vremena se izlet odnese na nedoločen čas.

× Nemško-nacionalno besnenje na Goriškem državnem gimnaziju. Iz interpelacije poslanca dr. Tume in tovarišev v seji dež. zbora goriškega dne 26 aprila na ministra za uk in bogočastje o postopanju nemško-nacionalnih profesorjev na goriški gimnaziji in realki posnemamo sledeča dejstva.

V VIII. gimnazijskem razredu je bilo letos v 1 poluletu 30 učencev, med temi 20 Slovencev, a padli so 4 Slovence, in sicer 3 iz latinščine (dr. Sehar nagl) in 1 iz zgodovine (dr. Schubert). V VII. razredu je bilo 22 učencev, med temi 10 Slovencev; padlo jih je šest med temi le en sam Slovenec ali le zato, ker je mnogo dijakov šlo iz lanskega VI. razreda na druge gimnazije iz strahu pred dr. Streinz-om in dr. Sehar naglom, ki poučujeta v tem razredu, prvi grščino in nemščino, a drugi latinščino. V VI. razredu je bilo 34 učencev, med temi 16 Slovencev, a padli so 4 Slovence in le eden drugonaroden; padli so po večini iz klasičnih jezikov (Nussbaumer). V V. razredu je bilo 43 učencev, od teh 20 Slovencev, a padlo je 12 Slovencev in le 5 drugonarodnih. V tem razredu kažejo najbolj svojo krutost trije profesorji nemško-nacionalnega mišljenja, namreč dr. Streinz (zgodovina), Nussbaumer (latinščina) in dr. Sehar nagl (grščina). V IV. razredu je bilo 47 učencev, med temi 23 Slovencev, a padlo je 14 Slovencev in le 3 drugonarodni. Tu poučuje klasične jezike prof. Simzig in zgodovino suplent Violin. V nižjih razredih je palo največ učencev iz nemščine, matematike in naravoslovja. Temu se ne bo nikdo čudil, ako pomisli, kake težkoče dela nemščina začetnikom. V I. C so od 12 padlih učencev padli vsi tudi iz nemščine (dr. Hemmetsberger); tu so sami Slovence. V I. B je padlo 10 učencev, med temi 4 Slovence. V II. B je padlo 13 Slovencev; v III. B tudi 11 Slovencev in v III. A 16 Lahov. Naravoslovje in matematiko poučuje večinoma Loitlesberger. Ti vsi so padli glavno zaradi tega, ker znajo premalo nemščine.

Naša mladina se torej ne le muči po gimnazijskih klopek, ampak zapira se jej tudi napredek, zapira se jej pot do življenja. Tra-tijo se žrtve našega malega posestnika, ki mnogokrat žrtvuje pol ali vse svoje premoženje, da bi sina izločal. V sled nemških pro-

fesorjev pa je prisiljen, sina vzeti z gimnazije in vtakniti ga, kamor je.

Profesorji nemško-nacionalnega mišljenja se čutijo poleg tega toliko neodgovorne, da žalijo o vsaki priliki narodni ponos in narodni čut slovenske mladine. dr. Streinz je proslavljal 2. decembra 1898. v slavnostnem govoru nasproti skoro izključno slovenski in laški mladini cesarjeve zasluge za povzdigo nemščine na srednjih šolah, a napredek slovenskega in laškega šolstva je popolnoma prezrl. Isti profesor prepoveduje učencem govoriti v materinščini, da ne bi to kvarilo morda nemškega značaja gimnazije. V isto svrhu se svetuje nemškimi dijakom, naj zapuste gimnazijo.

Z enako vnuem preganja prof. Nussbaumer slovenščino in očino dijakom kaže svojo pristranost. Lanskega leta n. pr. ni hotel sprejeti slovenskega zdravniškega pričevala, a ko je bil v to prisiljen, je začel preganjati dijaka.

Lepe razmere! Ubogi slovenski dijaki!

× Naše šolske razmere. Od sv. Antona pri Koprnu nam pišejo: 1865. in 1900.! Takoj boste čuli, kako je prišlo to! Istra je imela pred 50 let le malo šol. (Pa tudi sedaj jih nima dosti). Naši stariši pa so jeli spoznavati, kolike vrednosti je šola in kako potrebno je človeku, da kaj zna. Priredili so sobico, komaj 2 m. visoko in 6 m. dolgo. Dobra je bila. Prvi učitelj je bil Ivan Šlunder. Poučevati je začel leta 1865. Tri leta pozneje je šel od nas ter je 28 let služboval v tržaški okolici. Potem so bili naši učitelji Span, Pečerič, Delkot, Burdjan. Vsi so prišli mladi in odšli mladi. Šolske oblasti pa so silile vedno, naj bi zidali novo šolsko poslopje. Mi smo se branili takega bremena, dokler je bilo le mogoče. Slednjič nam je bivši naš c. kr. okrajni šolski nadzornik, g. prof. Kožuh, šolo zaprl in ostali smo brez pouka tri leta. Za gradnjo novega šolskega poslopja smo se zadolžili, da nas bo tiščalo celih 20 let, predno bo izplačan dolg. No, bodi — sedaj smo zadovoljni. Da se le bo v novem žolskem poslopiju mladina učila vsemu, česar jej treba v vsakdanjem življenju. Tudi veronauka! Povdarjam to, ker v tem šolskem letu ni veronauka. Visokočastiti ordinarijat bi vprašali, kdo je temu kriv? Novo šolsko poslopje je prirejeno za dvorazrednico in stanovanje.

Poučuje pa zopet isti Šlunder, ki je leta 1865. prevzel šolo. Stopivši pred 2 leti v pokoj je prišel zopet k nam. Sedaj je tu suplent. Ali ni to redek slučaj? Leta 1865. je Šlunder prevzel ono skromno šolsko sobico, 1. majnika leta 1900. pa smo mu izročili novo šolsko poslopje! Po — 35 letih! Redki so slučajji, da bi eden in isti učitelj v svoji pozni dobi poučeval otroke in celó unuke onih, katere je poučeval v svoji mladosti, in da je še vedno krepak in čvrst.

Na zgradbi novega šolskega poslopja imajo zaslugo zlasti g. župan Mahnič iz Dekani in občinski odborniki. Blagoslovljenje se je vršilo dne 1. majnika. Na predvečer nam je oznanjalo zvonjenje, da se nam bliža slovesen dan. Dne 1. majnika je vse hitelo v cerkev, kamor je bil pozvan tudi g. župnik Kovač iz Kubeda. Gosp. župnik je zapel Veni creator spiritus in peveci so se odzvali s »Pridi sv. duh«. Potem se je vršila procesija iz cerkve do novega šolskega poslopja, ki je bilo odličeno z narodnimi trobojnicami in evetjem, kar je poskrbel gosp. Josip Della Savia. Da-si Italijan, se ta mož vendar mnogo trudi za naše šolstvo. Na obredu blagoslovljenja je bilo ljudstvo ginjeno, zlasti pa, ko je g. učitelj govoril mladini na sree. Vrnili smo se v sprejodu v cerkev, kjer se je darovala sv. maša. Po maši pa smo se zabavali v gostilni. Ustanovili smo si tudi bralno in pevsko društvo. Gospod učitelj Kuret iz Dekani nam je pojasnil pravila in namen takih društev. Pristopilo nas je takoj 140 udov. Vidite torej, da tudi mi v Istri napredujemo polagoma.

Vesti iz Štajerske.

— Zaupnica celjskemu županu Stigerju. Te dni je bila pred celjskim županom deputacija, ki je povzdigovala njegove zasluge, mu izražala popolno zaupanje ter ga prosila, naj zopet prevzame županstvo. Žal, da je bila deputacija od prvega člana do zadnjega — sestavljena iz pisarjev na magistratu, vodil pa jih je in govoril v njih imenu poveljnik magistratnih pisarjev, Fürstbauer. Torej hlapci so izrazili svojemu gospodarju zaupnice. Tudi nekaj! Vsakdo po svojem ukusu!

— Interesantno pripoznanje Listnice uredništva v Wolfovem glasilu »Ost-deutsche Rundschau« je prav zanimivo čtivo. Tu izliva ljubljene Nemce v in der Ostmark in tiran vseh nemških poslancev svoja šrna čutila in daje vernikom na znanje svoje vele-germanske želje in nazore.

Tudi te dni smo čitali v tej listnici nekaj prav zanimivega. Kakor znano, je minole nedelje na shodu v Mariboru g. Wolf prav trdo prijemal tudi spodnještajerske »nemške«, čitaj: nemškutarske trgovce — zlasti pa župana v Ptuj — ker izdajajo velikonemško stvar s tem, da s pomočjo slovenskega jezika ponujajo ljudem svoje blago. Iz listnice v »Ostdeutsche« pa doznajemo sedaj, da je nekdo pisal temu listu pismo, v katerem opravičuje rečene trgovce s tem, da s slovenskimi ponudbami le branijo svojo gospodarsko ekzistenco!!! Ali ni zanimiva izpoved to! Še zanimiveje pa je, da slednjič tudi g. Wolf na istem mestu, četudi malce zaklavljen, pripozna veljavo tega argumenta. Izjavlja namreč, da sedaj ne dvomi več na pristnem nemškem mišljenju ptujkega Orniga. Torej sedaj vemo, da so spodnje štajerski »nemški« trgovci sicer veliki Nemci, ki črte slovenski jezik — saj je črtenje slovenskega jezika ne-razdružljivo spojeno z velikonemškim mišljenjem, kakoršnje zahteva g. Wolf od svojih vernih — ali s to malo rezervo, da jim je dovoljeno rabiti isti slovenski jezik, ker drugače ne bi mogli živeti!! Iz »Ostdeutsche Rundschau« na slovenski jezik preprevodeno, se glasi to: Spodnji Štajer je slovenska zemlja, slovensko je njega prebivalstvo in — gospod Wolf in njega pan-germanska ideja ne bi smela imeti nič opraviti v onih krajih! Ali nam verujete sedaj, da ni brez koristi, ako človek pogleda v list-nico uredništva v Wolfovem glasilu »Ost-deutsche Rundschau«?!

Brzjavna poročila.

Iz deželne zbornice Goriškega.

GORICA 5. (K. B.) V večerajšnji seji deželne zbornice je vladni zastopnik odgovarjal na interpelacijo posl. dr. Tume o stanju državnih cest. Potem so za izdatke šolskih okrajev določili iz deželne zaklada prispevek v znesku 250.000 kron ter sprejeli do-tični zakon. Sprejeli so tudi zakonski načrt o zvišanju plač učiteljem ljudskih šol ter o pobiranju stanarinske doklade v Gorici. Na zadnje so sklenili, da se ima takoj pričeti gradnja deželne zbornice za umobolne.

GORICA 5. (K. B.) V današnji seji de-želne zbornice je vladni zastopnik odgovarjal na interpelacijo posl. dr. Tume glede srednjih šol. Potem so odobrili proračun deželne zaklada, dovolili podpore v gradnjo varstvenih naprav ob obalnih ter zaključili deželni zbor s trikratnim »slava« cesarju.

Odlikovanje grofa Bülowa.

BEROLIN 5. (K. B.) Cesar Fran Josip je podelil državnemu tajniku, grofu Bülowu, veliki križec reda Sv. Štefana.

Odlikovanje grofa Goluchowskega.

BEROLIN 4. (K. B.) Cesar Viljem je podelil avstro-ogerskemu ministru za vnane stvari, grofu Goluchowskemu, briljantno k redu črnega orla.

Cesar Fran Josip v Berlinu.

BEROLIN 4. (K. B.) Cesar Fran Josip je popoldne obiskal velikega vojvodo Badenskega in soprogo; potem se je podal v uniformi svojega 16. pruskega polka husarov v mavzolej v Charlottenburgu, kjer je položil dva venca na krsti cesarja Viljema Velikega in cesarice Avguste. Tudi na grob cesarja Friderika v Potsdamskem mavzoleju je dal položiti venec.

Cesarica Friderik ne pride v Berlin.

BEROLIN 4. (K. B.) »Reichsanzeiger« javlja, da je morala cesarica Friderik opu-stiti namerjano potovanje v Berlin na slavnost proglašenja polnoletnosti prestolonasled-nika, ker jej tega ne dovoljuje nje zdravje.

Slavnosti v Berlinu.

BEROLIN 4. (K. B.) Italijanski pre-stolonaslednik se je ob 5. uri pop. pripeljal na Anhaltski kolodvor, kjer so ga sprejeli cesar, nemški prestolonaslednik, ostali cesarski principi in prince Henrik z vojaško častjo. Od tam se je podal prestolonaslednik v grad.

BEROLIN 5. (K. B.) »Voss. Zeitung« piše v članku »Ojačanje trozveze«: »Ob ra-dostnih vsklikih prebivalstva je prišel cesar in kralj Fran Josip v Berlin. On vidi v spre-jemu, ki mu ga je pripravilo prebivalstvo, nov dokaz, da prijateljstvo, ki ga veže s ce-

sarjem Viljemom odmeva tukaj in v Avstriji v sreih prebivalstva. Presrečna beseda, ki jih je rekel vladar prvemu županu, so prišle iz srea ter sezale do srea. Kdor je včeraj videl vla-darja ter mu smel gledati v oči, ko je go-voril, je čutil, da tu ne more biti nič ne-pristnega, da nemško-avstrijskemu prijateljstvu ne preti nobena nevarnost niti sedaj, niti v bodočnosti. Nemški cesar nima zanesljivejšega zaveznika nego v nositelju krone Habsbur-žanov. Do nikogar ne morejo biti razmere nemškega naroda srčneje in zaupljiveje nego do Avstro-ogerske. Konstatuje prijateljstvo z Italijo, pravi list, da je vsaki obisk cesarja Viljema na Dunaju, v Budimpešti in v Rimu, pokazal, da trozveza ni le trdna in tesna, ampak tudi, da odgovarja čustvovanju zveznih narodov. Vsaki obisk zveznih vla-darjev v Berlinu utrjuje zvezo. Ali more biti drugače? Saj so dotične pogodbe izvirale iz nujne potrebe! Vkljub napadom se je tro-zveza vzdržala ter stoji danes trdnejša nego kdaj doslej. Ti dnevi jo znova zajamčijo in potrdijo, tudi če se ničesar ne določi pismeno in ne overi s pečati.

Političen zajuterk.

BEROLIN 4. (K. B.) Kakor javlja »Nordd. Allg. Zeitung«, priredi državni kan-celar, knez Hohenlohe, na čast avstrijskega ministra za vnane stvari, grofa Goluchow-skega, jutri zajuterk, na kateri je odposlal mnogo povabil.

Avstro-ogerska in Rusija.

PETROGRAD 4. (K. B.) »Novosti« razpravljajo vprašanje, da-li shod avstrijskega in nemškega cesarja omaje avstro-ogerski-ruski dogovor od leta 1897., ter dohaja do zaključka, da mora ta dogovor ostati v ve-ljavi, naj bi se že v Berlinu pogajalo o ka-koršnih si bode političnih vprašanjih, kajti omenjena pogodba se ne tiče le rusko-av-strijskih razmer, ampak tudi vseh balkanskih držav. Vse balkanske države so zadovoljne s sedanjim položajem, vse potrebujejo miru. Zato je potrebno, da ta pogodba ostane v veljavi na korist vsega Balkana.

Vojna v južni Afriki.

Iz nalaškega parlamenta.

PIETERMARITZBURG 3. (K. B.) O otvoritvi nalaškega parlamenta je izjavil gu-vernir, da so se vsled vojne dohodki zmanj-šali, a izdatki povečali ter da je bilo vsled tega potrebno ustaviti javna dela. Obrnili so se tudi do državne vlade s prošnjo za za-časno finančno pomoč, katero je ista tudi takoj dovolila. Nadalje je guverner naznanil predlogo, ki bi omogočila, da bi se uspešno kaznovalo zločin izdajstva.

Angleži na reki Wet.

LONDON 5. (K. B.) Lord Roberts brz-javlja iz Brandforta dne 4. t. m.: Pešci-konjeniki so prispeli do reke Wet. Druge čete jim bodo sledile jutri. Do tu je železnica popravljena.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo.

V Trstu, dne 28. aprila 1900.

(Cene vseh predmetov veljajo brez carine.)

Kolonijalno hlago. Kava. Tudi prošli teden je bilo iz Brazila neznatnih dovozov, zlasti kar se tiče kave Santos; cene so ostale skoro nespremenjene. Naš trg je bil miren o omejenem prometu in trdnih cenah. — S trga je bilo vzetih 500 vreč kave Santos navadne do fine po 45 do 54 kron za 50 kg. Zaloga v skladiščih znaša 15.496 q kave.

Poper. Položaj glede tega predmeta je malone nespremenjen; najvažnejši trgi so po mno-gem kolebanju zaključili trdno. Na tuk-trgu se cene niso spreminile. Stal je

poper Singapore K. 74.—

„ Tellicherry „ 73.—

„ Batavia „ 70.—

„ Penang C „ 69.—

„ Penang D „ 68.—

Klinčki. Glede tega predmeta ni bilo posebnih sprememb. Mnogo ponudb z izvirnih trgov je našlo mesta. Cena za gotovo blago K. 52.—

Piment. Glede nove žetve še položaj vedno ni jasen. V obče vlada menenje, da bodo cene poskočile, kadar se izve z gotovostjo za izid zadnje žetve. Gotovo blago je ve-ljajo K. 42.—

Cassia lignea. Položaj nespremenjen, brez kup-čije. Cena izbranemu blagu K. 52.—, novi Standard K. 48.—

Sladkor. V obče se je prošli teden držal ta predmet o malo višjih cenah nekoliko trd-

nejše. Tudi naš trg je bil nekoliko trdnejši ter je bilo precej prometa, o le neznatnih na-ročbah, kar je bilo pripisati storniranju pogo-deb od strani tovarov. Teden je zaključil trdno o naslednjih cenah:

Za gotovo blago v tranzitu, carine prosto z 2% skantom:

Centrifugalni pilé 27.—28. 1/2 K

Melis-Pilé 28. 3/4—29. 1/4 „

Concassé 29.—29. 1/2 „

V klobukih po 1.80—2 kg. 30.—31.— „

V kockah v zabojih po

25 in 50 kg. 30. 1/2—31. 1/2 „

Za naročbe maj-julij:

Centrifugalni pilé 27. 3/4—29.— K

Melis-pilé 29.—29. 3/4 „

Iz notranjosti je došlo od 27. aprila do 3. maja z železnice: 25.100 q (proti 18.800 kg. v isti dobi lanskega leta.) Zaloga je znašala dne 2. t. m.: 193.300 q, od tega v skladiščih 187.913 q (proti 155.100 in 152.647 q v isti dobi lanskega leta.)

Cerealije. Trg miren. Prodalo se je 2000 turščice levantiske po 10.80 do 11 kron za q. — Zaloga znaša: 596 q pšenice (396 q v skladiščih), 7503 q turščice (7103 q v skladiščih), in 300 q ovsu.

Moka. Trg stoji trdno; prometa je bilo malo.

Južno sadje. Trg slab za pomaranče, dober za limone.

Levantinsko sadje je imelo precej prometa glede fig iz Calamate o boljših cenah, v ostalih predmetih je bila samo detaljna kup-čija o stalnih cenah.

Mandelji. Trg trden v kupčiji na drobno.

Les. Prošli teden je bilo malo prometa; ne-katerih vrst lesa je popolnoma zmanjkalo; cene so ostale trdne.

Olje oljkino. Kupčija omejena o nespremenje-cenah. Prodalo se je 100 q italijanskega polnina do finega namiznega v sodih po 122.— do 164.— kron in 200 q grškega in levantinskega v barelih po 74 do 78 kron za q.

Kože in kožušina. Trg nespremenjen.

Shod o posvetovanju gledé streljanja proti toči.

katerega smo bili naznanili nedavno in ga je skli-cal deželni vinarski potovalni učitelj za Kranj-sko, g. Fr. Gombač, se je vršil v nedeljo, dne 29. aprila, na Krškem na Dolenjskem. Shod se je povoljno obnesel. Shoda se je ude-ležilo nad 1500 oseb s Kranjskega, Štajer-skega in Hrvatskega. Tudi hrvatska vlada je poslala svoje zastopnike. Ker je bila udeležba tako velika, se je moralo zborovati na pla-nem, in sicer v bližini, kjer so se vršili strelni poskusi.

Na shodu je bilo veliko županov, učiteljev, načelnikov podružnic in mnogo ta-mošnje odlične gospode. Izdelovalci strelnih priprav in žveplalnikov so bili osebno navzoči.

Vlado je zastopal ondodni okrajni glavar, baron Schönberger.

Ob 10. uri dop. je g. Gombač pozdravil zborovalce ter je obrazložil pomen tega shoda. Zahvalil se je vsem vdeležencem za njih pri-jazni odziv. Predsednikom tega shoda je predlagal krškega župana g. dra. Romiha. Ta je, zahvalivši se na izvolitvi, dal besedo po-ročevalcu g. dr. Vošnjaku iz Slov. Bistrice. Poslednji je obširno govoril o dosedaj dese-ženih vseh streljanja proti toči na Šta-jerskem.

Poročevalec je pojasnil v poljudnem go-voru, da se tam delajo že 3 leta razni po-skusi in da so se vedno dobro sponesli. Kako visoko da stoji oblaki, ki tvorijo točo, se sicer ne more določeno reči, ali on se je prepričal, da nekaterikrat ne čez 600 m. Glavno je torej, da imamo take priprave, ki morejo pre-tresti plasti, v katerih se tvori toča. Pripo-mnil je tudi, da se je sedaj tudi vlada pri-čela zanimati za to ter da letos na-pravijo štajerskem veliko postaj, ker hočejo uvesti sistematično streljanje. V ta namen namerjata vlada in štajerski deželni odbor letos potrositi skupno 30.000 kron.

G. Gombač je poročal o vseh in napravah na Kranjskem, ter je poudaril, da se je streljanje tudi na Kranjskem istotako dobro obneslo. Sedaj je na Kranjskem 180 postaj in ko sta vlada in dežela tudi letos (kakor lani) dovolila v ta namen 4000 kron, so napravijo še druge potrebne postaje. V vseh vinorodnih krajih na Kranjskem jih je treba do 400, ako se hoče, da bodo zračne črte po 1 km. oddaljene ena od druge.

G. Skalicky, tehnični voditelj v No-vevmestu, je pojasnjeval različna menenja meteorologov glede tvorjenja toče, vpliv strela na to in čas streljanja. Meteorologi pravijo, da so ti oblaki 1000—2400 m. visoko.

(Zvršetak pride.)

Listnica uredništva. Za to številko se je nam gradivo tako nakopičilo, da smo morali odložiti več že pripravljenega gradiva. Prosimo potrpljenja.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 5. Pšenica za maj K. 7.71 do 7.73 Pšenica za oktober K. 7.93 do 7.94 Rž za maj K. 6.85 do 6.95 Rž za oktober K. 6.94 do 6.75. Koruza za maj K. 5.64 do 5.65. Koruza za julij K. 5.73 do 5.74 Oves za maj K. 5.02 do 5.03 Oves za oktober K. 5.29 do 5.30.

Pšenica: ponudbe zmerne, povpraševanje omejeno, mirno Prodaja: 18.000 met. stot Vreme: vroče.

Hamburg 5. Trg za kavo. Santos good average za maj 37.75, za september 38.50 za december 39.25 za mare 49.75 Denar.

Havre 5. Kava Santos good average za maj 50 kg. frankov 44.75, za september 50 k. frankov 46.—.

Dunajska borza dne 5. maja.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	98.85	98.85
„ v srebru	98.25	98.35
Avstrijska renta v zlbtu	117.—	117.—
„ kronah 4%	98.10	98.20
Kreditne akcije	729.25	717.75
London 10 Lsr.	242.82 1/2	242.85
20 mark	23.68	23.68
Napoleoni	19.29	19.27
100 italijanskih lir	90.95	90.90
Cikini	11.34	11.34

„Komsumno društvo“ v Lonjeru

odpre v nedeljo 6. t. m. svojo gostilnico v svojem novem poslopju. O tej priliki bo veselica domače godbe iz Sv. Marije Magdalene s petjem pevskega društva »Zastava«. Temu bo sledila svobodna zabava. Početek ob 4. uri popoldne. Konsumno društvo bo točilo izborna domača vina.

Pozor kmetovalci!

Predno se je gumi podražil, vkupil sem od neke najboljše in prvih tovarov za gumi veliko množino gumovih trakov za žlatenje trti (Rebenveredlungs-Gumistreifen), katere prodajam na drobno 10 dkg. po 11 kr., na debelo in najmanj 1 kg pa po 10 gl. kg. franko tukaj.

Po pošti pošiljam le proti povzetju. Blago je jako dobro in sem pripravljen tukoj povrniti denar, ako ne bi komu ugajalo.

Priporočam se cenjenim kmeto-valcem in rojakom za obilne naročbe.

S spoštovanjem

A. Kovač,
trgovca v Nabrežini.

M. AITE

Trgovina manifakturnega blaga

Trst. — Via Nuova — Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odje-malcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za spomlad in poletje in sicer: črne in barvane snovi, za moške obleke; velik izbor snovi za ženske kakor: saten, perkal, piké za obleke in bluze v lepih risanjih. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, maje, ovratniki in ovratnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prti; bele in barvane zagrinjala na meter in gotove.

Drobnarije za krojače, kitničarke in šivilje ter raznovrstni okrasji za ženske obleke.

Naročbe za moške obleke po meri z največjo točnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za društvene znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadeja se tudi v prihodnje podpore cene odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najljubnej

M. Aite.

„Delavsko konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu priporoča slavn. slov. obč. svojo

„Narodno gostilno“

ulica Concordia št. 1 a

vogal ulice Vespucci

Toči izvrstno istrsko in dalma-tinsko črno, vipavsko belo vino ter Steinfeldsko pivo I. vrste. Izvrstna ku-hinja vedno pripravljena. Za družbe so posebne sobe na razpolago.

Na obilno obiskovanje uljudno vabi

Odbor.

Trgov.-obrtna registrovana zadruga
z neomejenim jamstvom.
V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obretnje hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-current po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Delež se obrestuje po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom polnočnice na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

„Konsumno društvo v Trebčah“
prijavlja sl. občinstvu, da je odprlo dne 15. aprila t. l. svojo novo
gostilno.

Toči izvrstna pristna vina, osobito istrski teran.

Se priporoča za obilen obisk
ODBOR.

Glasbena šola.
Podpisani učitelj glasbe odprl je v ulici Colonna št. 2. I. nadstropje (za javnim vratom) šolo za poučevanje sledečih predmetov: **teorija, glasovir, petje, vse tamburaške instrumente, mandolin, vijola, čelo in violon** (contrabas).
Natančneja pojasnila daje podpisani vsaki dan od 11. do 12. ure predp. v zgoraj imenovanih prostorih. Pisma istojta. — Za uspešni in točni poduk jamčim. — Priporočuje se za obilno udeležbo beležim
udani
Hrabroslov Vogrič

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
registrovano društvo z omejeno zavezo,
v Gorici
Gospodsk. ulica hšt. 7., I. nadstr.
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestuje po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5 1/2%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.
Poštno-hran. račun št. 837.315.

Agricol

patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji

ki je mehko kalijsko milo rastopljivo v mrzli vodi, je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uničevanje vseh trtnih mrčesov in ušij, vseh žuželk na sadnih in drugih drevesih, zelenjadi in evetljiah.

Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franco

Tovarna mila F. Fendler & Co

TRST. - Via Limitanea št. 1. - TRST.
ZASTOP IN ZALOGA na Goriškem pri g. Frideriku Primas v Gorici, Travnik 16 (v dvorišču) in na Opčinah pri g. Frideriku Cumar.

Varstvena znamka: SIDRO.
LINIMENT. CAPSICI COMP.
iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 40 novč., 70 nvč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to splošno priljubljeno domače sredstvo vedno le v origin. steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samo steklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelki.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.
Elizabetinske ulice 5.

Ena največjih zavarovalnic v Bero-linu išče proti dobri plači mladega
uradnika

zmožnega slovenskega in nemškega jezika.
Ponudbe pod »Berolin« na upravo »Edinosti.«

Kwizd^{ov} Korneuburški prašek za krmljenje živine

Veterinaro - dijetetično sredstvo za konje, govedo in ovce. Rabljen skoro 50 let že v mnogih hlevih, kedar živina noče rada jesti, kedar slabo prebavlja v zboljanje in pomno-žitev redilnosti mleka pri kravah.
Cena 1/2 škatljica kron 1.40. 1/2 škatljice 70 stot. Prišten je le se zraven stojčjo varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah.
Glavna zaloga
Fran Ivan Kwizda,
c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knežje belgarski dvorni zalagatelj.
Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Zakaj so še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo sladno kavo ne rabijo, akoravno je ista tako prijetna in zdrava kavina pijača?
Zato, ker še vsi ne vedó, katere velike prednosti ima Kathreinerjeva kava od bobove kave, ki skoz en ekstrakt iz rastline bobove kave pridobi le duh in okus bobove kave, ne pa njene zdravju škodljive lastnosti. Združuje toraj na dober način koristne lastnosti domačega sladnega preparata s preljubljenim okusom bobove kave.
Res je, da bo Kathreiner Kneipp-ova sladna kava v prid zdravju od milijonov ljudi in v stotisoč družinah vsaki dan použita, želeli pa bi bilo v korist vseh, da bi ta res družinska kava vsled njenih dobrih lastnosti, povsod in zlasti v vsaki družini se nahajala.
Kathreiner Kneipp-ova sladna kava služi sploh za primes k bobovi kavi, katere okus slajši in za uživanje mileje napravi. Dela kavi bolj ukusno barvo in odstrani znane zdravju škodljive lastnosti bobove kave popolnoma. Priporoča se z eno tretjino Kathreiner-ove kave in dve tretjine bobove kave začeti in polagamo na polovicovsake kave iti.
Neprecenljiva lastnost Kathreiner Kneipp-ove kave obstoji pa v tem, da se v kratkem času tudi popolnoma sama lahko pije, kar prav dobro tekne. Kjer se bobova kava popolnoma použiti prepove, je ta najboljše nadomestilo in bo ženskam, slabotnim in bolnim osebam kot lahko prebavljiva, kridelujoča in krepujoča pijača priporočena.
Po zdravniških izrekih naj se rastujoči mladini, posebno mladim dekletom, nobeno drugo kavo uživati ne da. Skozi upeljavo Kathreiner Kneipp-ove sladne kave, bo tudi v najmanjši družini veliko prihranjeno. En poskus zadostuje, da se ista stalno upelje.
Kathreiner Kneipp-ova kava se ne sme nikoli odprta prodajati! Prava je samo v znanih belih izvornih zavojih z podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko in z imenom »Kathreiner«.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo
iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi
je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbujajo slast in odvajajo lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.
Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč. po pošti 20 nvč. več.
je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in bladi.
V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti 6 nvč. več.
Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stojčjo, postavno položeno varstveno znamko.
Glavna zaloga:
Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“
Praga, Malastran, ogel Spornerejeve ulice.
Vsakdanje poštno razpošiljanje.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Kurje oči

trdo kožo, žulje itd. odpravi hitro, brez bolečin in gotovo, izvrsten, v svojem učinku neprekosljiv **Trnkoczy-je v obliži**, kateri se dobiva v **Franciscus-Apotheke na Dunaju V2 Schönbrunnerstrasse 107.** Cena 60 kr., po pošti kot uzorec brez veljave 65 kr., kot priporočena pošiljatev 80 kr., franco. po predplačilu zneska v poštini znamkah ali proti povzetju. Obliži za poskušnjo 35 kr., po pošti 40 kr. **Učinek zajamčen!** Razpošiljatev takoj sprejmu naročbe V Trstu se dobiva pri gosp. lekarnarju **SERRAVALLO**, Piazza del sale.

Pomladansko zdravljenje.
ZDRAVLJENJE KRVÍ
Čaj „Tisočerni evet“ (Milleflori). Čisti kri ter je izvrstno proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omet za zdravljenje stane 50 nvč., ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER „Al due Mori“ v TRSTU, veliki trg.
Tudi za 55 nvč. v markah dopolnje se franko.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostol. Velikanstva.

XXXIII. c. kr. drž. loterija
za civilne dobrodojne namene v tej državni polovini.
Ta denarna loterija
ki je jedina v Avstriji zakonita dovoljena, obsega 16.514 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 410.200 kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:
200.000 kron
Žrebanje nepreklicno dne 7. junija 1900.
Jedna srečka stane 4 krone.
Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, I. Riemergasse 7., v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti gratis za kupce srečk.
Srečke se dopolnjejo poštino prosto.
C. kr. loterijska direkcija
oddelek za državne loterije.

„Viktorija“ moderci

za gospe in gospice
po 50, 70 nvč., 1 gld., 1.25, 1.30, 1.50, 1.80, 2.20, 3.—, in 4.20

Velik izbor
vseh predmetov za pomlad in leto

volneno blago, perkal za obleke in srajce, cefir in oxford, lawn-tennis, satinets gladki, tiskani in mrežasti, vsakovrstni svileni predmeti za obleke in kinčanje, velik izbor čipek, trakov, zavratnikov, modnih specijalitet vsake vrste, rokovic iz svilne, niti in kože, dežnikov.

Velik izbor
perila dobiva se v manufakturnej zalogi
JAKOBA KLEMENCA
V TRSTU, — ul. Sv. Antona št. 1. — V TRSTU.
Na zahtevanje
dopolnjejo se uzorci z dotičnimi cenami pošt. prosto.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom,
ulica S. Francesco št. 2, I. n.
(Slovanska Čitalnica).
Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.
Posojila dajejo se samo zadružnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastave po 5 1/2%.
Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.
Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.
Poštno hranilnični račun 816.004.

Pohištvo in meblji.
Novoporočenci pozor!
Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal, stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapacijami in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v vsoto stroko spadajočih del. Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.